

ארץ ישראל

חתיך

משכם

כאשר רואים אנשי ביטחון צעירה עריבה בשכם, הם עוקבים אחרי כל תנועה מתנער-תיה. כי יש סיכויים רציניים, שהיא שייכת לאחד מאירגוני המחתרת, או לפחות ל-קבוצה של מסגרות.

דבר זה, כמובן, מצר את צעדיהן של חברות המחתרת. לכן היה זה רק עניין של זמן, עד שאחת מהן תגיע למסקנה, שכרי להצליח - יש להתחפש דווקא לבחור. שכן ידוע, כי הבחורים בשכם אינם פעילים כל-כך בענייני מחתרת והפגנות.

הראשונה שהגתה את הרעיון וביצעה אותו, בשבוע שעבר, הייתה צעירה בת 16 בשם אומימה סאעדה. כאשר הוטל עליה לחלק כרוזים הקוראים לאוכלוסיה להגביר את התנגדותה לשלטון הכיבוש הישראלי, היא נטלה חליפה של אחד מארבעת אחיה, ציירה שפם על שפתה העליונה, ויצאה דווקא אל הכיכר שמול בית המושל הצבאי. היא חילקה את כרוזיה לנוסעים שהצטריפו ליד תחנת המוניות, ואיש משומרי

האלוף נתן פקודה. לדעתו של הרב מימון הצטרפו אנשי הקיבוץ הדתי, וכן הרב הראשי בצה"ל (או סגן-אלוף) שלמה גורן.

בהתקרב יום העצמאות השנה הוזמן הרב גורן - בתוקף בחירתו כרב ראשי של תל-אביב - להשתתף בתפילה החגיגית המרכזית בבית-הכנסת הגדול ברחוב אלנבי בתל-אביב. "אני מוכן לבוא", הודיע האלוף, "אבל בתנאי שיאמרו הגל עם ברכה". ראשי המועצה הדתית, האחראים לאירגון התפילה, היסטו קצת - ולבסוף נכנעו. אבל כאשר נודע הדבר לרב הראשי ב-ישראל איסר יהודה אונטרמן - שעמד במשך עשרים שנה בראש טכס התפילה בבית-הכנסת הגדול בתל-אביב - מיהר להעביר אותה, "לא לפרוץ גדר" ולא לומר ברכה לפני ההלל.

בין העסקנים הדתיים השתררה מבוכה. עד לרגע האחרון לא היה ברור אם תיאמר הברכה או לא. ברגע שהחון הראשי בני מין אונגר נגיש לומר את ההלל - צויה עליו הרב גורן: "תתחיל עם ברכה!" אונגר נענה לצו - וכך נכנס יום-העצמאות של המדינה סוף-סוף לרשימת החגים המבורכים.

התיישבות

יותר מדי ילדים

יותר מדי ביצים

כאשר הקימה הסוכנות היהודית את מושבי העולים בנגב לפני 20 שנה, לא לקחו מהנדסיה בחשבון עובדת יסוד אחת: שבמושבים אלה ישוכנו בני עדות-המזרח שטריון הילודה אצלם גבוה מאשר אצל מתיישבים אחרים.

כתוצאה מכך חלה התפוצצות אוכלוסין בכמה מישובי הנגב. במושב בטחה, ליד העיירה אופקים, יושבו עולי תימן. ל-90 ה' משפחות במקום נבנו בתים סטנדרטיים, ששטחו של כל אחד מהם נע בין 48 ל-57 מטר מרובע.

זה היה מספיק כשהתיישבו המתיישבים במקום. אבל לא אחרי 19 שנה. כיום מונה אוכלוסית המושב 875 נפשות. מהן 194 מבוגרים ו-685 ילדים. מספר הילדים הממורצע במשפחה אחת בבטחה הוא בין 8 ל-10 ילדים.

המשפחות גדלו אבל את הבתים אי-אפשר היה להגדיל. הם נבנו כשעתה בצורה אר-צית וללא יסודות ולא ניתן היה להרחיבם בשעת הצורך.

להרום את הכתים. לפני שנתיים, כשהכירה הסוכנות סוף-סוף בכך שמשפחה של 10 נפשות אינה יכולה לגור בבית של 48 מ"ר, נערך סקר של תנאי הדיור במושב. המסקנה הייתה: יש להרום 85 מתוך 90 בתי המושב ולשפץ את שאר ה-5. השאלה הייתה רק: מי ישלם עבור זה? אחרי סחבת ארוכה הוחלט שכל מתיישב ישלם 500 ל"י. משרד-השיכון ישלם 7000 ל"י לבית ואלף ל"י נוספות יתקבלו כ-הלואה מבנק טפחות.

אולם עד היום טרם נעשה דבר בתחום זה. "עד שלא נעלה כולנו למשרד-השיכון ונשבות שם שביתת-שבת, לא יכיר אף אחד בנכותנו לחיות בצורה אנושית מתקבלת על הדעת", אמר מזכיר המושב, אברהם שרעבי.

קנסות עד עורף ביצים. אולם לא רק עורף ילדים יש בבטחה. יש שם גם עורף ביצים. בגלל הקצבת המים הזעומה שמקבל המושב, לא ניתן לפתח בו חקל-אות אינטנסיבית. ענף המשק היחיד המשתלם בבטחה הוא הלול. אלא שמועצת-הלול אינה מוכנה להכיר בכך.

לפני שנתיים נקנסו מתיישבי בטחה בקנס של 200 אלף ל"י, על שבמקום לייצר ב-משקיהם 600 אלף ביצים, ייצרו 2.8 מיליון ביצים. גם השנה הטילו התנגדותם בבטחה 2 מיליון ביצים יותר מאשר התירה להם מועצת-הלול.

כשעשור השבוע מתיישבי בטחה את מאון 19 שנות ישיבתם במושב, הסתבר להם כי הם חייבים 3.1 מיליון ל"י למוסדות שונים. כל משפחה בבטחה משועבדת כיום בחובות של 33 אלף ל"י.

"ילדים לא נותנים לנו לגדל; ביצים לא נותנים לתרנגולות שלנו להטיל; תובות יש לנו עד מעל לראש עד שילדינו ונכדינו משועבדים להם", אומרים מתיישבי בטחה. "אבל הסוכנות אומרת שאנחנו הגענו כבר לביסוס כלכלי".

"אל-פתח" הפיל השבוע
מושלה ערבית ראשונה

הממשלה, המפעילה את הצבא נגד ער-בים, במרכז התסיסה עמדו תלמידות-תיכון וסטודנטים, שבמהרה אספו סביבם כש-לושת אלפים פלסטיניים וסורים. הם הת-ארגנו בתהלוכה, צעדו אל מרכז העיר ואל הרובעים העשירים של ביירות. כאשר נתקלו המפגינים במשמרות מש-טרה, פתחו לעברם בצלילפות. המשטרה

עין שחור כיסה את השמים הכהר-לים, מעל לעיר ציידה בדרום לבנון. 8000 פלסטינים, שצעדו ממחנה-הפליטים במבואות העיר, הציתו מכוניות, הסתערו על שוטרים, הרסו תנויות. התקרית, שפרצה ביום רביעי האחרון, נגעה בראש וראשונה לישראל: הפליטים הנסערים ירדו העירה כדי למחות על גי-

נערו שכללה עמדו במרכז התסיסה באוניברסיטות של ביירות, צעדו יחד עם הצעירים בהפגנות-האהדה לאירגוני הטיורוד ה-פלסטיניים. התמונה צולמה בדירתה של אחת הסטודנטיות, פורטמה בעיתון מצרי למחאת ההפגנות. למצרים היה אינטרס מיוחד להראות לעולם את המרי העממי שפשט בלבנון.

שלהבת

מעשים שכללה רחוב ראשי בביירות, בעת הפגנות-הדמים של יום-עלידי המפגינים, שעה שהרחוב עצמו מכוסה שברי רכוש שהושמד על-ידי המפגינים. ה-משטרה והצבא הלבנוניים פתחו באש על המתפרעים, הרגו שלושה ופצעו כ-60 איש.

הפעילה אף היא את נשקה - הרגה שני מפגינים ופצעה 60.

סטודנטים
בין ההרוגים

מאמץ נואש לשים קץ למרחץ-הדמים, הטילה ממשלתו של רשיד כראמה עוצר כללי על כל הערים. מישמ-רות צבא תיגברו את המשטרה ברחובות. אך המהומות לא פסקו. במחנה-הפליטים

רושם של אנשי אל-פתח חזרה לסוריה, ממנה חדרו עם נשקם אל איזור הגבול הישראלי. בצהריים, מול חוסר-האונים של המשטרה המקומית, נאלץ הצבא הלבנוני להתערב. הוא ירה במפגינים, שהותירו אחריהם שלושה הרוגים ולמעלה מחמי-שים פצועים, ברחובות ההרוסים.

אך ברגע שככתה האש בציידה - היא התלקחה בביירות הבירה. בכיכר התות-חיים, לב הרובע העני של הכיירה, הת-גודדו צעירים שקראו קריאות-גנאי נגד

סאעדה
בחור או בחורה?

הסדר והביטחון לא שם לב לחתיך היפה. עוד שלפנע נשמט המעיל - וחזה היתפח-דווקר מבעד לחולצה הדקה. אנשי הביטחון הבחינו מייד בעובדה שהנה בחורה לפניהם. היא נעצרה, וכעבור שעה קלה נעצרה בחורה שנייה, בתו של רופא מקומי.

דת

ברכת

החג

תפילת ההלל היא החלק החגיגי של תפ-לות כל חג יהודי. ההלל, שהוא צירוף של פרקי תהילים, נפתח בברכה: אשר קידשנו במיצותיו וציוונו לקרוא את ההלל. ערב יום-העצמאות הראשון של מדינת-ישראל התלבטה הרבנות הראשית אם להעניק ליום זה מעמד של חג דתי, אשר יש לקרוא את ההלל. שר הדתות של אז, הרב יהודה לייב הכהן מימון, תבע שהרבנות תוציא הוראות המחייבות אמירת ההלל כתיקונו. חלק מהרבנים התנגדו לכך, בטענה שזהו אירוע חילוני, ובלא-הכי אין להוסיף ללוח הקבוע של חגי ישראל.

לבסוף הושגה פשרה: הרבנות פירסמה הוראה לומר הלל ביום העצמאות - אבל תוך השמטת הברכה שלפני ההלל. אלה שהתנגדו לאמירת הלל באו על סיפוקם; שכן יכלו לטעון כי ללא ההקדמה של הברכה המיוחדת, אפשר לראות בתפ-לה סתם מחזורות של פרקי תהילים, שרצוי לומר אותם בכל יום של חול. הרב מימון רגז, ובבית-הכנסת שלו ערך תפילה חגי-גית שבה נאמר ההלל עם ברכה - בניגוד להוראתה המפורשת של הרבנות הראשית.